

Brojne su legende o nastanku imena banatskog sela **Ečka**, 7 km udaljenog od Zrenjanina. Meštanima je najdraža ona koja kaže da potiče od imena jedne od žena Atile Hunskog, koja je živela u selu i zvala se Eče. Umrla je vrlo mlada, ali je moćni vojskovođa u spomen na nju čitavom kraju i mestu dao ime Ečka.

U Ečki živi nešto više od 5.000 stanovnika i 21 nacija. Ima dve pravoslavne i jednu katoličku crkvu. Zbog brojne jevrejske populacije koja je tu živela podignuta je i sinagoga, koja je tokom II svetskog rata srušena. Svoj privredni, kulturni i sveopšti razvoj selo duguje vlastelinskoj porodici Lazar.

Jermenski trgovac živom stokom, **Lazar Lukać** je na licitaciji u Beču 1781. godine za 217.000 forinti kupio posed od 30.000 lanac sa selima Ečka, Klek i Jankov Most, a sedište imanja smestio u Ečki, nadomak tadašnjeg Bečkereka, današnjeg Zrenjanina. Pogodovao mu je njegov položaj, naslonjen na reku Begej, povezanu sa Tisom, koja mu je omogućavala nesmetanu komunikaciju za snabdevanje carske vojske živom stokom i žitom šajkama, što mu je i donelo grofovsku titulu. Na imanju je sagradio dvorac i manju zgradu u engleskom stilu. Bio je oženjen Sibilom Egelspaher i imao sinove:

Janoša, Agoštana, Mihalja i Jozefa

. Rodonačelnik porodice Lazar iznenada umire 1793., a nakon tri meseca i njegova žena. Nasleđuje ga najstariji sin

Janoš

, koji upravlja imanjem punih 16 godina, unapređuje ergelu koju je osnovao sa ocem 1792., prvu u Banatu, sa 150 rasnih konja; 1803. otvara pivaru, piše pesme, zbog kojih ga, želeći da ga lično upozna, poziva i carica Marija Terezija. Odbija njenu ponudu da ostane na dvoru. Gubi život u dvoboju spašavajući čast jedne osramoćene devojke „Na šumskom balu“ u Elemiru u 52 godini.

Nasleđuje ga mlađi brat **Agošton** koji 1816. dolazi na ideju da sagradi reprezentativno zdanje, „Kaštel“. Gradnja traje četiri godine, a svečano otvaranje se dešava u noći 29. avgusta 1820., uz prisustvo 300 uglednih zvanica. Među njima i najbogatiji i najugledniji vlastelin u Ugarskoj, grof Esterházy Miklós, koji dovodi devetogodišnjeg Franca Lista, kome je to bio prvi javni nastup. Šta je mogao ovaj mali virtuoz da svira na tom balu? Po običaju toga vremena svoje kompozicije, jer je uveliko komponovao, a možda i dela svog učitelja Czerny-ja, ili čak Mozart-a i Beethoven-a, tek publika je bila oduševljena njegovim nastupom. Organizaciju samog prijema, dovođenje glavnog kuvara iz Beča, kao i uređenje sela preuzela je Agštonova supruga

, **Elizabeta Lazar** iz porodice Egelspaher.

Zanimljivo je da su se svi muški potomci plemićke porodice Lazar ženili devojkama iz nemačke

plemičke porodice Egelspaher kako bi porodična bogatstva bila sačuvana. Sutradan, za gospodu je bio predviđen lov, a za njihove supruge vožnja rekom gondolama. Agošton je uz dvorac podigao i velelepni park, a služe je poslao u Beč po drveće za njegovo pošumljavanje. Tih godina ekonomска моć Ečke dostigla je vrhunac. Posed je donosio basnoslovne prihode i pored žitarica, voća i povrća, na tržišta širom Evrope plasirane su velike količine najkvalitetnijih rasada retkog drveća, a preko zime čak i povrće iz toplih leja.

Agoštona nasleđuje sin **Sigismund** (Zsigmond), koji iako veran carskoj vojnoj službi, dolazi 1836. u selo koje je zadesio požar, te 1838. kada je selo poplavljeno. Uvodi vojničku disciplinu, uči seljake kako da se odbrane od poplava i odlučuje da ostane na imanju koje je u njegovom odsustvu vodila majka

Elizabeta.

Sigismund, poslednji muški potomak porodice Lazar, ženi se 40 godina mlađom lepoticom Viktorinom, i dobija čerku Marijanu, poslednjeg ženskog potomka ove loze. Povodom njenog rođena pripremljena je najveća trpeza na svetu. Za seljane Ečke i okolnih mesta trpeza je bila postavljena u prostranom 17 ha velikom dvorskem parku (danас se održava 4ha), a za uglednu gospodu u velikoj balskoj dvorani (danас hotelskom restoranu). Sigismund umire i 29-togodišnja udovica se 1871. udaje za princa

Turn Taksis Maksimilijana

, čiji su preci krajem XV veka u Nemačkoj osnovali poštansku službu i koji je preuzeo upravljanje gazdninstvom. On je osnovao županijsko udruženje za uzgoj čistokrvnih konja i postavio osnove lovačkog turizma ove oblasti. Pripisuju mu se zasluge za nastanak šume na desnoj obali Begeja - Viktorinine šume. Iz ovog braka rođeno je troje dece. Njenu čerku iz prvog braka Marijanu, na jednom balu u Beču zapazio je lični ađutant prestolonaslednika Franca Ferdinanda,

grof Feliks Harnonkur

(Harnoncourt). Iako bez blagoslova majke, venčavaju se u Budimpešti (1887), a iz Beča, gde je par proveo medeni mesec, vraćaju se u Ečku. Marijana nudi određenu svotu majci da sa porodicom napusti imanje, što ova i čini. Njenim odlaskom prestaje punih 160 godina duga vladavina porodice Lazar i počinje vladavina Harnonkura.

Grof Harnonkur je odmah ispoljio svoj oholi karakter i prema ženi i prema meštanima. Trudnu ženu je jedne decembarske noći na putu iz Bečekereka izbacio iz kočije, posle čega ona rađa dete i smrtno se razboljeva. Njeno stanje je iskoristio da stavi potpis na testament kojim imanje ostavlja njemu. Imala je samo 26 godina. On nastavlja sa životom koji je vodio pre smrti supruge, nastojeći da na banatsko imanje dovede visoko društvo iz Beča i Pešte. Zbog reprezentativnijeg izleda parka postavlja skulpture, fontanu i drugi parkovski mobilijar. Uspešno dva puta godišnje organizuje lov na potezu od Melenaca do Čente. Ovo lovište je i pre njega bilo poznato. Godine 1852. posetio ga je 22-godišnji austrijski car Franz Joseph I, a njegov bratanac, prestolonaslednik Franc Ferdinand, poznat kao bezosećajan lovac - ubica, koji se hvalio da je ubio skoro pola miliona divljači, a za koga se govorilo da kojim slučajem nije ubijen u sarajevskom atentetu, da bi potamanio svu evropsku divljač, čak četiri puta (1898 - 1901). Zbog uglednih gostiju jedan deo lovnog, ritskog područja sa sedam jezera, ostatak Južnobečkerečkog jezera koje se pružalo do same Tise, nazvan je „Carskom barom“. Grof Harnonkur je prvi na ovom prostoru posedovao i jahtu pa je Begejom i Tisom plovio i sa članovima porodice Karadžorđević.

Najstarija čerka Viktorine Lazar i princa Maksimilijana, **Marija Lujza**, čiji se portret nalazi iznad recepcije hotela, udaje se za vaspitača svoga brata Nemca, Karla Karstena Licherfelde, sa kojim je imala šestoro dece i živela u siromaštvu u Rumuniji. Kasnije se

preudaje za direktora banke u Berlinu, Kacenštajna, koji pred II Svetski rat ostaje bez ičega. Seli se u Irsku gde ostaju do kraja života. Njeni potomci nemaju pravo na nasledstvo. Godine 2008. u Kaštel su došle njene unuke,

Felicitas Lotc

i

Gabrijela Roden

, samo da bi videle odakle vode poreklo.

Pred Veliki rat imanjem upravlja najmlađa čerka, **Alisa**, takođe udata za boema koji nije puno mario niti za porodicu, i kasnije se preudaje za Lovrekovića. U tom braku je rođeno troje dece. Sa mužem i najmlađim sinom, Feliksom III rođenim 1920-te, posle II svetskog rata emigrira u SAD. Feliks III i danas živi u San Francisku i ima dva sina i jednu čerku. Na imanju je ostao samo njihov bolesljivi brat

Feliks II

, sahranjen u rimokatoličkoj crkvi, kao i većina članova ove porodice.

Prema istraživanju dr Filipa Krčmara, plemićka porodica Harnonkur (Harnoncourt) poreklom je iz Luksemburga, a uvedena je u red carskih grofovskeih porodica 1627. Dva veka kasnije (1839), dodali su sebi ime Unferzag (Unverzag), zajedno sa plemićkim grbom i posedima ove izumrle porodice.

Nekada je bogatstvo porodice Lazar bilo toliko da su na pitanje: „Koliko rogate stoke imaju?“, odgovarali da ne znaju, ali znaju da ih čuva 11.000 pasa.

Posle rata dvorac je pretvoren u ugostiteljski obejakt. Procvat doživljava 80-tih godina kao centar okupljanja lovaca. U to vreme zabeleženo je 5.000 lovaca po sezoni, mahom Italijana. Pre par godine, Kaštel i imanje, sa svojom zanimljivom istorijom, dugom tradicijom, dušom i interesantnim pričama prelaze u vlasništvo gospodina Dušana Stupara.

Kaštel je danas hotel sa 45 soba, od toga sedam luksuznih apartmana. Dvorac i njegova okolina proglašeni su za spomenik kulture 2001. godine.

Rađanje i uspon dinastije Lazar od Ečke
subota, 26 oktobar 2019 09:30

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

Rađanje i uspon dinastije Lazar od Ečke
subota, 26 oktobar 2019 09:30

